

DEİK

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

Latin Amerika

Aylık Bülteni

Kasım 2018

Latin Amerika Bölgesi Son Dönem Gelişmeler Yönetici Özeti

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, Arjantin'in "B" seviyesindeki kredi notunu teyit ederken, not görünümünü "durağan"dan "negatif"e çevirdi. Fitch Ratings, açıklamasında ayrıca Arjantin ekonomisinin enflasyon ve güven kaybı nedeniyle bu sene yüzde 2,7 ve gelecek sene yüzde 1,7 daralmasının beklendiğini açıkladı.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, yükselen piyasa ekonomilerine yönelik sermaye girişlerinin gelecek iki yıl boyunca zayıf kalacağı öngörüsünde bulundu. Brezilya, Çin, Endonezya, Hindistan, Güney Afrika, Güney Kore, Meksika, Polonya, Rusya ve Türkiye'yi kapsayan raporda, söz konusu ülkelere yönelik sermaye girişlerinin gelecek iki yıl boyunca düşük kalacağı tahmininde bulunuldu.

Meksika'da 1 Temmuz'da yapılan Devlet Başkanlığı ve genel seçimlerini kazanan ve ülkesini 6 yıl boyunca yönetecek Andres Manuel Lopez Obrador, başkent Meksiko'daki yasama sarayı San Lazaro'da gerçekleştirilen tören ile yemin etti. "Meksika'ya, yöneticilerin ve azınlığın yararlandığı sahtekarlık kadar zarar veren bir şey olmadı" diyen Obrador, görevi boyunca yolsuzlukla mücadele edeceğini ve ülkesinde adaletli olacağını söyledi. Obrador, ülkesinde uygulanan neoliberal politikalara yoğun eleştiri getirdiği konuşmasında bu politikaların halk için bir felaket olduğunu belirtti.

Kolombiya, Filistin'i tanıyan son Güney Amerika ülkesi oldu. Kolombiya Devlet Başkanı Ivan Duque, Caracol Radio'da katıldığı programda, eski Devlet Başkanı Juan Manuel Santos'un görev süresinin bitimine çok az süre kala aldığı kararı muhafaza edip etmeyeceği sorusuna "Bu, geri dönülemez bir karardır" yanıtını verdi.

ABD tarım işletmeleri, çiftçilik lobisi ve ilgili sektör temsilcileri, Trump'ın birçok kez yaptırımları arttıracaklarını söylediği Küba ile satış ve iş-birliğini arttırmak amacıyla 3 günlük bir konferans düzenledi. Tarımsal Koalasyonu Genel Başkan Yardımcısı Paul Johnson ise konuyla alakalı şu açıklamalarda bulundu; "Kırsal kesimde yaşayan ABD vatandaşları Başkan Trump'ı destekliyor ve desteklemeye de devam edecek fakat Küba marketinin de ticarete açık hale getirilmesini istediklerini hatırlatmak isteriz.

ABD Başkanı Donald Trump, Venezuela'ya altın sektörünü hedef alan yaptırımlar uygulanması için Başkanlık Kararnamesi imzaladı. Trump, Beyaz Saray'ın internet sitesinde yayımlanan Başkanlık Kararnamesi'nde, ABD Hazine Bakanlığına Venezuela'nın altın sektörüne yaptırım getirilmesi talimatını verdi.

Arjantin

Arjantin Ekim Ayı Enflasyon Verilerini Yayınladı

Ekim ayı sonu açıklanan INDEC verilerine göre Ekim ayında enflasyon %5,4 arttı. Bu artış toplam enflasyonu %40 seviyesine ulaştırdı. Fiyat artışı yemek ve alkolsüz içecekler grubunda %5,9 olarak görülürken ulaşımda %7,6'ya ulaştı. Hükümetin yaptığı petrol fiyatı düzenlemelerinden sonra en büyük artış konaklama, elektrik, su ve petrol fiyatlarında görüldü. Sağlık hizmetlerindeki artış ise %5,5 oldu.

Eylül ayında, Ekonomi Bakanı Nicolas Dujovne, önceki aydan kalan devirle Ekim ayı enflasyon değerinin çok iyi olmayacağını ve Kasım ayında gözle görülür bir düşüş beklediklerini belirtmişti.

Maucirio Macri hükümetinin sunduğu bütçe taslağı da kabul edildi. Yeni bütçe taslağına göre yıl sonu enflasyon oranının %44'ten %23'e düşmesi ve GSYİH'nin %0,5 artması bekleniyor. Ayrıca GSYİH'NİN %2,6'sına tekabül eden borç faizi ödemelerinin sifıra düşmesi hedefleniyor.

Kaynak: Clarin

Brezilya

Sergio Moro Adalet Bakanı Olarak Atandı

Yolsuzlukla mücadelesi ile bilinen hakim Sergio Moro, Bolsonaro tarafından yeni Adalet Bakanı olarak atandı. Bolsonaro gelişmeyle alakalı olarak twitter hesabında şu sözleri kaydetti; "Sergio Moro Adalet ve Kamu Güvenliği Bakanlığı'na getirilme davetimizi kabul etti. Moro'nun yolsuzluk ve organize suçlara karşı olan ajandası ve anayasaya olan saygısı bu yolda rehber ilkelerimizi oluşturacaktır."

Moro da bu teklifi kabul etmenin bir onur olduğunu dile getirdi.

Kaynak: The Guardian

İngiltere Menşeli Petrol Şirketlerine Karşı Yolsuzluk Sourşturması Başlatıldı

Brezilya'da faaliyet gösteren ve İngiltere ile bağlantıları olan 3 uluslararası petrol şirketi hakkında yolsuzluk iddialarıyla soruşturma başlatıldı. Soruşturma, şirketlerin yapılan son yolsuzluk raporunda isimleri geçen iş insanları ile bağlantılarının araştırılmasıyla başladı. Toplamda yarım trilyon ABD Dolarından fazla cirosu olan şirketler Vitol, Gelencore, ve Trafigura; Global Witness ve Public Eye tarafından yayınlanan ve rüşvet skandallarına karışan iş insanlarının açıklandığı raporda yer aldı.

Soruşturma Brezilya'da büyük bir etki yarattı. Ülkede bir çok devlet kurumu ve önemli iş insanları soruşturmadan etkilendi. Devlete bağlı petrol şirketi olan Petrobas'ın yöneticilerinin de soruşturmaya dahil edildiği belirtildi. Petrobas'ın aracı kuruluşlarla milyon dolarlık gizli anlaşmalar yaptığı ve politik figürlere para aktarımı yaptığı iddia ediliyor. Global Witness, İngiltere'den SFO(Serious Fraud Office)'ye ve ABD'den ilgili yetkililere araştırma yapması için çağrıda bulundu.

Kaynak: The Guardian

Ekvador

Ekvador Julian Assange'ın Başvurusunu Reddetti

Ekvador, WikiLeaks'in kurucusu Julian Assange'ın daha iyi sığınma koşulları için açtığı dava başvurusunu reddetti.

2012 yılından beri Londra'da bulunan Ekvador Büyükelçiliği'nde yaşayan ve Aralık ayından beri Ekvador vatandaşı olan Assange, Ekvador Dışişleri Bakanlığı'na karşı anayasal haklarının ihlal edildiği gerekçesiyle dava başvurusunda bulunmuştu. Assange, büyükelçilikteki yaşamı sırasında siyasete karışmaması, ziyaretçi kabul etmemesi ya da iletişiminin kısıtlanması gibi bazı kararlarla anayasal haklarının ihlal edildiğini öne sürdü.

Ekvador'un en üst düzey hükümet savcısı Iñigo Salvador ise dava başvurusunu reddederek kurallara uyması takdirinde Assange'ın istediği kadar büyükelçilikte kalabileceğini söyledi. Ancak Assange aynı görüşte değil. Wikileaks'in kurucusu Assange, ABD'nin baskıları sonucu Ekvador'un Londra'daki büyükelçiliğindeki sığınmasına son vermeye çalıştığını iddia ediyor.

Kaynak: El Comercio

Kolombiya

Kolombiya 2019 Bütçe Görüşmelerine Başladı

Kolombiya Başkanı Ivan Duque, 2019 bütçe tasarısını meclise sundu. Ön tasarılar mecliste oy birliği ile reddedildi. Duque, hükümetin 4.3 milyar ABD Doları tutarındaki bütçe açığını kapatabilmek için "olası en iyi çözümleri" kabul etmesi gerektiğini belirtti.

Gıda maddelerinde uygulanması planlanan ve %80'e varan katma değer vergi önerisi de reddedildi. Alkollü ve gazlı içeceklere getirilmesi planlanan katma değer vergisi de sektör lideri şirketlerin baskısıyla rafa kaldırılmak zorunda kaldı. Bununla beraber Duque, planladığı harcamaları yapabilmek için başka bir kaynak bulmak zorunda kaldı. Sayıştay Başkanı Felipe Cordoba ise bütçe açığının aslında 9 milyar ABD Doları olduğunu belirtti. Cordoba, bütçe açığının yapısal kaynaklı olduğunu ve moneter çözümlerle kapatılamacağını belirtti.

Ağustos ayında göreve gelen Duque ise, ülkenin finansal sorunları için yerine geçtiği Juan Manuel Santos'u suçluyor.

Kaynak: Colombia Report

Küba

Küba Ekonomik Büyüme Verilerini Açıkladı

Son yayınlanan verilere göre Küba'da ekonomik büyüme %1 oranında gerçekleşti. Geçen yıl bu oran %2'ydi. Ekonomi Bakanı Alejandro Gil Fernandez, Bakanlar toplantısında bu düşüşü turizm, şeker hasatı ve madencilik aktivitelerinden gelmesi planlanan gelirlerinin beklenenden düşük seyretmesi ile açıkladı.

Gil, 2016'da uygulamaya başlanan tasarruf önlemlerinin 2019 yılında da devam edeceğini söyledi. Bu önlemler, devlet şirketlerinde enerji ve yakıt kesintilerini ve tüketici ürünlerindeki ithalatın azaltılmasını kapsıyor.

Kaynak: El Mundo

Miguel Diaz-Canel, Yurtdışı Gezisinden Destekle Döndü

Küba Devlet Başkanı Miguel Diaz-Canel, Kuzey Kore Lideri Kim Jong Un ile kırmızı halıda boy gösterdi. Kuzey Kore Lideri, Diaz-Canel için Pyongyang caddelerinde gösteri tertip etti.

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ise Miguel Diaz-Canel'e bir konferansta eşlik etti. İkili, konferansta ABD Devlet Başkanı Donald Trump'ı eleştirdi. Rusya, önceki görüşmelerde Küba'ya 50 milyon ABD Doları kredi vermeyi kabul etmişti. Diaz-Canel'in 12 günlük Rusya turunda, iki lider de stratejik birliktelik için anlaştı. Rus şirketler ise demiryolları iyileştirmesi, 3 adet enerji santrali ve 1 adet metal işleme santralini inşaatını da kapsayan 260 milyon ABD Doları değerinde kontratlar açıkladı. Diaz-Canel'in Rusya'dan ayrılmasından önce Havana'da bir araya gelen ikili bir komisyon da fiberglas fabrikası kurulması, Küba'nın kuzey kıyısındaki petrol aramaları, Rus LED ampullerinin satın alınması ve Küba'dan şeker hastaları için ilaç ithalatından söz etti.

Gezinin Çin ayağında ise Çin Devlet Başkanı Xi Jinping, iki ülke arasındaki dostluğu vurguladı. Xi, ilişkilerin güçlendirilmesi için uzun vadeli bir plana ihtiyaç duyulduğunu belirterek ticaret, enerji, tarım, turizm ve ilaç sektörlerinde daha iyi iş birliği çağrısında bulundu. "Çin'in Küba ile iş

birliği, adaleti savunmak ve ortak çıkarları korumak ilkelerini takip ediyor" diyen Xi, "Çin'in destek olabileceği tüm alanlarda Küba'yı destekleyeceğini" sözlerine ekledi.

Küba resmi gazetesi Granma, Diaz-Canel'in Venezuela, Çin, ve Laos'un da dahil olduğu yurtdışı gezisinin "Küba'nın tüm dünyada ne kadar sevildiğini bir kez daha gösterdiğini" yazdı.

ABD-Küba Ticaret ve Ekonomi Meclisi Başkanı Kavulich ise şu açıklamada bulundu; "Görüşme yapılan tüm ülkelerin limitli kaynakları var. Küba, dış borçlarını ödemek ve kendi kendine yetebilen bir ekonomi olmak için yapısal bir reform gerçekleştirmede sürece Çin, Rusya, ve Vietnam Küba'yı desteklemeye hazır değil."

Kaynak: Miami Herald

İspanya Başbakanı'ndan Küba'ya 32 Yıl Sonra İlk Resmi Ziyaret

İspanya Başbakanı Pedro Sanchez, Küba'ya ziyarette bulundu. Bu ziyaret, bir diğer liberal demokrat olan eski başbakan Felipe Gonzalez'in 1986 yılında gerçekleştirdiği geziden bu yana gerçekleşen ilk ziyaret olarak tarihe geçti.

2 üst düzey devlet bakanı ve 20'yi aşkın şirketten temsilcilerle ziyaretini gerçekleştiren Sanchez'in amacı ticari ilişkileri güçlendirmek ve siyasi otoriteleri yan yana getirmek.

İspanya hali hazırda Küba'nın üçüncü büyük ticaret ortağı ve Küba verilerine göre yıllık ikili ticaret 1.3 milyar ABD Doları civarında. Ayrıca, özellikle turizm sektöründe yüzlerce İspanyol şirketi Küba'da faaliyet göstermekte.

Kaynak: CNBC

Orta Amerika ve Karayipler

Panama

Panama ve Çin Serbest Ticaret Anlaşması Görüşmelerinde 4. Oturum Gerçekleşti

Panama'da gerçekleşen Panama-Çin Serbest Ticaret Anlaşması görüşmelerinin 4. Oturumu sonlandı. Panama Ticaret ve Sanayi Bakanı yaptığı açıklamada gerçekleşen son oturumda Menşe Kuralları, Gümrük Prosedürleri, Pazar Erişimi ve Hizmet Ticareti konularında ilerleme kaydedildiğini belirtti.

Menşe Kuralları, Gümrük İşlemleri ve Pazar Erişimi tablolarının müzakere ekipleri, Hong Kong'dan sonra dünyanın ikinci en büyük serbest ticaret bölgesi olan Colón Serbest Bölgesi'ni (ZLC) ziyaret ettiler.

Panama, Asya pazarına girme potansiyeline sahip ürünler için önemli açılımlar elde etmek amacıyla Çin ile görüşmeler yapmaya devam edecek ve sanayinin korunması için çaba gösterecektir.

Kaynak: El Mundo

Kosta Rika

Hugo Uygulaması Kosta Rika'da Yürürlüğe Girdi

Hugo mobil uygulaması Kasım ayında Kosta Rika'da faaliyete girdi. Uygulama ile ülke genelinde sayısız ürünün dağıtımı yapılacak. Uygulamanın yaratıcılarının yaptığı açıklamaya göre, restoran, market ve eczane siparişlerinin dağıtımı sağlanacak.

Hugo Ticari Direktörü Daniel Queseda şu açıklamalarda bulundu;
"Latin Amerika'ya doğru genişleme sürecindeyiz. Merkez Amerika'daki en yüksek GSYH'ya sahip olan ülkelerden biri olan Kosta Rika'nın bir çok potansiyel fırsat barındırdığına inanıyoruz."

Kaynak: The Costa Rica News

Şili

Şili'li Bilim İnsanları Meyvelerin Kararmasını Engellemeyi Başardı

Şili'li araştırmacılardan oluşan bir ekip, kesildikten sonra bir ay boyunca meyvelerini taze tutan bir ürün geliştirdi. Ürün özellikle avokado ve elma gibi meyvelerin anında tüketilmediğinde kararmasını geciktiriyor.

Proje, Tarımsal Yenilik Vakfı (FIA) ve Teknoloji Geliştirme Derneği tarafından desteklendi. Üç yıllık bir araştırmadan sonra, Laura Almendares tarafından yönetilen Gıda Teknolojisi Bölümü'nden olan ekip, soyulmuş meyveye tatbik edildiğinde, buzdolabında tutulduğunda günlerce tazeliğini artıran bir sıvı geliştirdi.

Kaynak: Santiago Times

Peru

Peru 9.1 Milyar ABD Doları Değerinde Yatırım Projesi Başlattı

Peru Ekonomi ve Finans Bakanlığından gelen açıklamaya göre 2018 yılında ikisi inşaat sektöründe olmak üzere 9.116 milyar ABD Doları değerinde 7 yatırım projesi yürürlüğe konuldu. Makroekonomik Projeksiyonlar ve Senaryolar Direktörü Wilder Ramirez madencilik sektörüne Quellaveco (5.3 milyar ABD Doları), Mina Justa (1.6 milyar ABD Doları), Quecher Main (300 milyon ABD Doları) şirketleri aracılığıyla toplamda 8.755 ABD Doları tutarında yatırım yapıldığını belirtti.

Altyapı alanındaki yatırım olarak da (361 milyon ABD Doları), Ica'daki San Martin Limanı Terminali (241 milyon ABD Doları) ve Peru'daki Amazon Su Yolu Projesi'nin (112 milyon ABD Doları) inşaatlarına başlanacağı açıklandı.

Wilder Ramirez şu açıklamada bulundu; "Özel yatırımlardaki dinamizm 2019 ve 2020 için yeni yatırım büyüme tahminleri konusunda iyimser olmamızı sağlıyor"

Kaynak: ANDINA

Venezuela

Venezuela Eski Hazine Bakanı Hapis Cezasına Çaptırıldı.

ABD'de yürütülen davada Venezuela Eski Hazine Bakanı Alejandro Andrade, para aklama suçundan 10 yıllık hapis cezasına çarptırıldı.

54 yaşındaki Andrade, tercihli döviz kurlarına erişim sunması karşılığında 1 milyar ABD Doları rüşvet almakla itham edilmişti. Florida'da yaşayan ve Andrade'nin özel jetleri,villaları ve lüks araç filosu olan eski hazine bakanı 25 Şubat'ta hapse girecek.

Andrade'nin hapis cezası, Venezuela'nın ciddi bir mali krizde olduğu ve Birleşmiş Milletler Göçmenlik Dairesi'nin yayınladığı rakamlara göre üç milyon Venezuelalı'nın ülkeyi terk ettiği dönemde verildi.

Kaynak: BBC News

DUYURULAR

DEİK/Türkiye-Kolombiya İş Konseyi ve DEİK/Türkiye-Ekvador İş Konseyi, Bogota-Cali-Quito-Guayaquil Heyet Ziyareti, Mart 2019

DEİK/Türkiye-Ekvador İş Konseyi ve DEİK/Türkiye-Kolombiya İş Konseyi tarafından, 5-10 Kasım 2019 tarihleri arasında Kolombiya ve Ekvador'a heyet ziyareti düzenlenecektir. Kolombiya'nın Cali şehri, Ekvador'un ise başkent Quito ve Guayaquil şehrini kapsayacak olan ziyaret çerçevesinde, her iki ülkenin önde gelen kamu-özel kurum temsilcileri ile görüşmeler gerçekleştirilmesi öngörülmektedir. Söz konusu etkinliğimize katılmakla ilgilenen üyelerimizin İş Konseyi Koordinatörü Melike Hocaoglu (mhocaoglu@deik.org.tr; 0212 339 5007) ile iletişime geçmeleri rica olunur.

DEİK/Türkiye-Brezilya İş Konseyi Tarım Heyeti Ziyareti, Mart 2019

DEİK/Türkiye-Brezilya İş Konseyi tarafından, 2019 Mart ayında Brezilya'ya Tarım Heyeti Ziyareti gerçekleştirilecektir. Etkinlik tarihi duyuru ile bilahare verilecektir. Söz konusu etkinliğimize katılmakla ilgilenen üyelerimizin İş Konseyi Koordinatörü Melike Hocaoglu (mhocaoglu@deik.org.tr; 0212 339 5007) ile iletişime geçmeleri rica olunur.

DEİK/TÜRKİYE-AMERİKA İŞ KONSEYLERİ

İş Konseyi Koordinatörü

Murat Can MENTEŞ

mmentes@deik.org.tr

İş Konseyi Koordinatörü

Melike HOCAOĞLU

mhocaoglu@deik.org.tr

İş Konseyi Koordinatör Yardımcısı

Selin ERGENE

sergene@deik.org.tr